

ĐỊA 9 – TUẦN 7 – TIẾT 13
Bài 12 : SỰ PHÁT TRIỂN VÀ PHÂN BỐ CÔNG NGHIỆP

I. CƠ CẤU NGÀNH CÔNG NGHIỆP

- Hệ thống công nghiệp nước ta hiện nay gồm các cơ sở nhà nước, ngoài nhà nước và các cơ sở có vốn đầu tư nước ngoài.
- Nước ta có đầy đủ các ngành công nghiệp thuộc các lĩnh vực.
- Một số ngành công nghiệp trọng điểm được hình thành; đó là những ngành chiếm tỉ trọng cao trong giá trị sản lượng công nghiệp, phát triển dựa trên thế mạnh về tài nguyên thiên nhiên và nguồn lao động.
- Các ngành công nghiệp trọng điểm: khai thác nhiên liệu, điện, cơ khí, điện tử, hóa chất, vật liệu xây dựng...

II. CÁC NGÀNH CÔNG NGHIỆP TRỌNG ĐIỂM

1. Công nghiệp khai thác nhiên liệu

- Công nghiệp khai thác than phân bố chủ yếu ở Quảng Ninh.
- Mỗi năm sản xuất khoảng 15 đến 20 triệu tấn.
- Các mỏ dầu khí được phát hiện và khai thác chủ yếu ở vùng thềm lục địa phía Nam.
- Khai thác hàng trăm triệu tấn dầu và hàng tỉ mét khối khí.
- Dầu thô là mặt hàng xuất khẩu chủ lực của nước ta hiện nay.

2. Công nghiệp điện

- Công nghiệp điện bao gồm: nhiệt điện và thủy điện
- + Nhà máy thủy điện lớn: Hòa Bình, Trị An...
- + Nhà máy nhiệt điện lớn: Phả Lại, Phú Mỹ...

3. Một số ngành công nghiệp nặng khác

(hs tự học)

- Học sinh nắm được tình hình phát triển và sự phân bố của các trung tâm công nghiệp cơ khí – điện tử, công nghiệp hóa chất, công nghiệp sản xuất vật liệu xây dựng.

4. Công nghiệp chế biến lương thực thực phẩm

- Là ngành chiếm tỉ trọng lớn nhất trong cơ cấu giá trị sản xuất công nghiệp.
- Gồm các phân ngành chính:
 - + Chế biến sản phẩm trồng trọt (xay sát, sản xuất đường, rượu, bia, nước ngọt....
 - + Chế biến sản phẩm chăn nuôi: (chế biến thịt, trứng, sữa), thực phẩm đông lạnh, đồ hộp.
 - + Chế biến thủy sản: (làm nước mắm, sấy khô, đông lạnh...).
- Tập trung nhất là ở Thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Hải Phòng, Biên Hòa, Đà Nẵng.

5. Công nghiệp dệt may

- Là ngành tiêu dùng quan trọng của nước ta, dựa trên ưu thế về nguồn lao động rẻ.
- Các trung tâm dệt may lớn nhất cả nước là Thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đà Nẵng, Nam Định...

III. CÁC TRUNG TÂM CÔNG NGHIỆP LỚN

- Hai khu vực tập trung công nghiệp lớn nhất cả nước là Đông Nam Bộ và Đồng bằng sông Hồng.
- Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh là hai trung tâm công nghiệp lớn nhất cả nước.

III. BÀI TẬP

1. Tại sao các thành phố Hồ Chí Minh, Hà Nội, Đà Nẵng, Nam Định là các trung tâm dệt may lớn?
2. Chứng minh rằng cơ cấu công nghiệp nước ta khá đa dạng?

ĐỊA 9 – TUẦN 7 – TIẾT 14

Bài 13 : VAI TRÒ, ĐẶC ĐIỂM PHÁT TRIỂN VÀ PHÂN BỐ CỦA DỊCH VỤ

I. CƠ CẤU VÀ VAI TRÒ CỦA DỊCH VỤ TRONG NỀN KINH TẾ

1. Cơ cấu ngành dịch vụ

- Cơ cấu đa dạng, gồm 3 nhóm ngành:
 - + Dịch vụ sản xuất: Giao thông vận tải, bưu chính viễn thông, tài chính, tín dụng, kinh doanh tài sản...
 - + Dịch vụ tiêu dùng: Thương nghiệp, dịch vụ sửa chữa, khách sạn, nhà hàng....
 - + Dịch vụ công cộng: Khoa học công nghệ, y tế, giáo dục, văn hóa, thể thao...
- Kinh tế càng phát triển thì các hoạt động dịch vụ càng trở nên đa dạng hơn.

2. Vai trò của dịch vụ trong sản xuất và đời sống

- Cung cấp nguyên liệu, vật tư sản xuất và tiêu thụ sản phẩm cho các ngành kinh tế.
- Tạo ra các mối liên hệ giữa các ngành sản xuất, các vùng trong nước và giữa nước ta với nước ngoài.
- Tạo nhiều việc làm, góp phần quan trọng nâng cao đời sống nhân dân, đem lại nguồn thu nhập lớn cho nền kinh tế.

II. ĐẶC ĐIỂM PHÁT TRIỂN VÀ PHÂN BỐ CÁC NGÀNH DỊCH VỤ Ở NƯỚC TA

1. Đặc điểm phát triển

- Khu vực dịch vụ ở nước ta chiếm khoảng 25% lao động nhưng lại chiếm 38,5% trong cơ cấu GDP (năm 2002).
- Hiện nay, ngành dịch vụ phát triển khá nhanh và có nhiều cơ hội để vươn lên ngang tầm khu vực và quốc tế.
- Việt Nam đang trở thành thị trường thu hút nhiều công ti nước ngoài đầu tư vào các hoạt động dịch vụ, nhất là tài chính, ngân hàng, giáo dục, y tế...
- Việc nâng cao chất lượng dịch vụ và đa dạng hóa các loại hình dịch vụ phải dựa trên trình độ công nghệ cao, lao động lành nghề, cơ sở hạ tầng kỹ thuật tốt.

2. Đặc điểm phân bố

- Sự phân bố dịch vụ phụ thuộc chặt chẽ vào phân bố dân cư, sự phát triển của sản xuất.

- + Các thành phố lớn, thị xã, các vùng đồng bằng là nơi tập trung đông dân cư và nhiều ngành sản xuất cũng là nơi tập trung nhiều hoạt động dịch vụ.
- + Ở miền núi, dân cư thưa thớt, kinh tế còn mang tính chất tự cấp, tự túc thì hoạt động dịch vụ còn nghèo nàn.
- Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh là hai trung tâm dịch vụ lớn nhất và đa dạng nhất nước ta.

III. BÀI TẬP

1. Tại sao các hoạt động dịch vụ ở nước ta phân bố không đều?
2. Dựa vào hình 13.1 tính tỉ trọng các nhóm dịch vụ tiêu dùng, dịch vụ sản xuất, dịch vụ công cộng và nêu nhận xét?